Beth yw ystyr anabledd?

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn datgan bod unigolyn yn anabl os bydd ganddo nam corfforol neu feddyliol sy'n cael effaith negyddol 'sylweddol' a 'hirdymor' ar ei allu i gyflawni gweithgareddau arferol o ddydd i ddydd.

Fodd bynnag, caiff y term ei herio a nodir rhai o'r safbwyntiau gwahanol isod.

Termau Allweddol

Nam	Gwahaniaethau corfforol a meddyliol o'r hyn a gaiff ei ystyried fel y norm, er enghraifft, diffyg golwg. Fodd bynnag, ni all pawb wneud popeth cystal â'i gilydd, er enghraifft, nid yw pawb yn rhedwr da felly rhaid gofyn ar ba gam y gellid eu disgrifio fel rhywun â nam?
Anabledd	Nam corfforol neu feddyliol sy'n atal person rhag cyflawni gweithgareddau o ddydd i ddydd yn aml oherwydd rhagfarn a methiannau ar ran cymdeithas i ddiwallu anghenion pobl â namau. Yn ôl Scambler (2016), mae anabledd yn benodol ddiwylliannol a hanesyddol.
Stigma	Mae stigma yn broses gymdeithasol sy'n ddieithriad yn arwain at allgáu cymdeithasol. Term negyddol ydyw. Label a roddir ar y rheini ag anabledd corfforol neu feddyliol. Caiff y rheini ag anabledd corfforol neu feddyliol yn aml eu stigmateiddio neu eu labelu mewn ffordd negyddol. Unwaith y cânt eu stigmateiddio, yn aml ni chaiff pobl eu derbyn gan gymdeithas ehangach ac felly ni allant gymryd rhan lawn yn holl weithgareddau cymdeithasol. Mae stigmateiddio yn cynyddu anghydraddoldebau cymdeithasol.

Tasg 1:

Dadansoddwch y wybodaeth yn y daflen ffeithiau ar nifer yr achosion o anabledd (ar gael hefyd ar wefan swyddogol y llywodraeth)

https://www.gov.uk/government/publications/disability-facts-and-figures/disability-facts-and-figures#about-these-statistics

Faint o bobl sy'n anabl yn y DU sydd:

1. O dan 16 oed?
2. O oedran gweithio?
3. Wedi ymddeol?

Mae'r llywodraeth yn diweddaru'r data yn barhaus felly dylech sicrhau eich bod wedi cael gafael ar y ffigurau diweddaraf.

© WJEC CBAC LTD 2017

Cyflwyniad

Tasg 1 - estyniad:

Cymharwch nifer y bobl anabl â'r niferoedd ar gyfer gwahanol grwpiau ethnig.

Mae'r data ar gyfer gwahanol grwpiau ethnig ar gael ar wefan SYG hefyd.

Tasg 2:

a. Dadansoddwch fodelau iechyd a salwch biofeddygol a chymdeithasol a'u cymhwyso at anabledd.

b. Cymharwch a chyferbynnwch y modelau hyn mewn perthynas ag anabledd.

© WJEC CBAC LTD 2017